

VÍKEND V POHRANIČÍ

in.ihned.cz/cr

Ponechme stranou, jak dlouho by zde vydržela v dnešních časech, a pro současníka přidejme podstatnější informaci – totiž že tu najde krásnou hvězdovitou kapli Panny Marie Sněžné. Pro broumovského opata Otmara ji projektoval ve zdejší kraji velice aktivní K. I. Dientzenhofer. Přežila svou klinickou smrt za dob Josefa II., v roce 1855 byla obnovena a zároveň k ní přibyla restaurace ve švýcarském slohu.

Kdo jde na Hvězdu od Broumova, zapotí se stejně jako kdysi klasik české literatury. Od Police nad Metují se na Hvězdu dá dojet po silniče, kterou v roce 1959 postavili členové TJ Spartak Police nad Metují, a loni dostala zbrusu novou podobu včetně parkoviště pod Hvězdou. Pro romantiky má ovšem daleko větší náboj cesta Kovářovou roklí, kaňonem se skalními bloky vysokými až sto metrů. Celý komplex Broumovských stěn je typický takzvanými skalními hříby. Na Broumovské stěny vyjdete také z Honského sedla přes Laudonovy valy, pozůstatek zákopů z roku 1758, které nechal postavit známý generál Laudon při bojích s Prusky. Od roku 1854 se turisté mohou kochat pohledem na „zeměčku“ také z tzv. Supího koše. Za krásnými vyhlídkami do Polska a na sousední Stolové hory se chodí na Korunu, Božanovský Špičák nebo Junáckou vyhlídku.

Přes sto zákrut do Náchoda

Určitým pokračováním Broumovských stěn jsou Stolové hory, jediné tabulové hory v Polsku, kde od roku 1993 funguje Park Narodowy Gór Stołowych. Nejlépe se sem z Broumova dostanete od hraničního přechodu v Tlumaczówě přes Radków. Takzvaná Cesta sta zatáček z roku 1870 motoristu v dolních partiích navnadí novým asfaltovým kobercem, ve vyšších polohách ho ale nechá i s ple-

chovým miláčkem trpět v nekonečném seriálu výmolů. Po cestě objevíte několik bezplatných parkovišť, která jsou východiskem turistických cest k pískovcovým skalám.

Za pozornost určitě stojí Skalné Grzyby, Białe Skaly, Bledne Skaly, pozůstatky skalní pevnosti Fort Karola nebo rašeliniště na Niknacej Lake (kilometr dlouhý dřevěný chodník). Na rozdíl od českých protějšků s hustou sítí skalních kuloárů se však turista na polské straně mezi jednotlivými skulpturami nachodí nepoměrně více.

Centrem Stolových hor je městečko Karlów (dříve Karlsberg) a atrakcí číslo jedna nepochybně přes 900 metrů vysoká tabulová hora Szczeliniec Wielki (česky ovšem používanější Hejšovina, z původního německého Heuschauer). Před více než dvěma sty lety sem karlsbergský hostinský Pabel s majorem von Rauchem vytesali ve skalách cestu s 665 schody, po kterých od té doby vedle tisíců turistů vyšlapali např. J. W. Goethe nebo pruský král Bedřich Vilém II.

Cestou sta zatáček můžete sjet až do lázní Kudowa Zdrój a dále do Náchoda. Kdo má čas, jistě si rád odpočine v dalších dvou lázeňských městech pod horami, Duszniki Zdrój a Polanica Zdrój. Nejen pro věřící je

FOTO: ARCHIV

Ráz Stolových hor je zcela odlišný od ostatních pohoří v Sudetech; nižší část dosahuje nadmořské výšky 750 m, horní část se skládá z několika samostatných skupin vystupujících 100 – 150 m nad okolí. Je zde několik cenných přírodních rezervací:

atraktivní návštěva poutního místa Wambierzyce, kterým se od dostavby Kalvárie v roce 1710 říká také Jeruzalém.

Opuštěné, ale krásné

Únikem z labyrintu skal a lidského hemžení je výlet do Javořích hor, jejichž hřeben je současně hranicí s Polskem. Ideálním východiskem do kopců je Vižňov, ale ještě lépe Ruprechtice – vesnice se zajímavým barokním kostelem, jak jinak než od Dientzenhofera. Na konci vsi váhající turisty dodnes popohání směrem na nejvyšší bod pohoří, Ruprechtický Špičák, původní dvojazyčná česko-německá tabule oznamující vandrovníkům, že míří „Zur Landesgrenze und zum Spitzberg“ (K zemské hranici a na Špičák). Na vrcholu (880 m) stojí nová ocelová konstrukce rozhledny/vysílače, jež nabízí nádherné pohledy na Kladsko, Broumovsko, Slezsko i do sousedních Gór Suchych a Kamiennych. Na vrcholu se v dohledné době připravuje otevření dalšího hraničního přechodu pro pěší.

Po kopcích s překvapivě strmými srázy vede hřebenovka, která po kilometrech bez civilizace vyústí v Janovičkách s možností občerstvení, ubytování a cesty do polské Gluszyce. Kdo pokračuje dál po hřebeni, mine Třípanský kámen z roku 1732 se znaky majitelů tří sousedních panství a schází do Šonova. Zde nad obcí stojí kostel svaté Markéty, který poskytuje přístřeší kulturním akcím a známým jménům vystupujících.

Sousedem Javořích hor jsou Góry Suche a Góry Kamienne s vrcholy přesahujícími místy 900 metrů. Za návštěvu určitě stojí Rogowiec, nejvýše ležící zřícenina hradu v Sudetech (862 m) z 12. století, další zřícenina Radosno nebo lázeňské městečko Sokolowsko. V zimě se lyžařským centrem oblasti stává samota Andrzejówka v sedle pod nejvyšším vrcholkem Waligórou. ■

IRENA MIKEŠOVÁ

Poutní místo Wambierzyce (Vamberice). V centru se nachází bazilika s korunovanou figurkou Panny Marie Vamberické.